



PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Plán hlavných úloh Protimonopolného úradu SR na rok 2017

16. 5. 2017

Protimonopolný úrad SR (ďalej len „úrad“) si na rok 2017 stanovil niekoľko nasledujúcich hlavných úloh v rámci svojej pôsobnosti v oblasti ochrany hospodárskej súťaže a koordinácii štátnej pomoci.

❖ OBLASŤ HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Na prebiehajúci rok má úrad, vychádzajúc zo svojich strednodobých zámerov, niekoľko nasledujúcich hlavných zámerov v oblasti hospodárskej súťaže:

1. presadzovať právo hospodárskej súťaže v jeho národnom, ako aj medzinárodnom rozmere s uplatňovaním pravidelne prehodnocovanej prioritizačnej politiky,
2. aktívne prispievať k rozvoju legislatívno-právneho rámca ochrany hospodárskej súťaže na Slovensku v koordinácii s kompetentnými európskymi inštitúciami presadzujúcimi ochranu hospodárskej súťaže v kontexte spolupráce členských štátov Európskej únie,
3. zvyšovať povedomie o práve hospodárskej súťaže a o ekonomicko-spoločenských dôsledkoch jeho porušovania a zintenzívniť komunikáciu so zástupcami združení a asociácií podnikateľov,
4. rozvíjať spoluprácu s ostatnými ústrednými organmi štátnej správy pri budovaní
 - a. efektívneho systému odhaľovania a správneho trestania porušovania práva hospodárskej súťaže,
 - b. hospodársku súťaž stimulujúceho podnikateľského prostredia,
5. iniciovať a rozvíjať spoluprácu s renomovanými slovenskými univerzitami a inštitúciami so zameraním sa na právne a ekonomické aspekty ochrany hospodárskej súťaže.

V súlade s uvedenými zámermi si úrad vytýčil niekoľko hlavných úloh na rok 2017.

Presadzovanie práva s uplatňovaním aktuálnej prioritizačnej politiky v oblasti hospodárskej súťaže sa uskutoční prostredníctvom aktualizácie súčasného znenia prioritizačných kritérií so zachovaním smerovania svojich kapacít na typovo najzávažnejšie delikty so významným dopadom na príslušný sektor a na ňom pôsobiace subjekty. Zároveň úrad, okrem stanovenia pravidiel pre priebežné monitorovanie vývoja úrovne hospodárskej súťaže na trhoch a v sektoroch, ktoré sú už zo svojej podstaty viac náchylné na koordináciu správania sa etablovaných subjektov, sa zameria na ex post evaluáciu rozhodnutí úradu (najmä v oblasti kontroly koncentrácií) s cieľom vyhodnocovať mieru schopnosti úradu svojou činnosťou vytvárať predpoklady pre udržateľnosť a pozitívny rozvoj súťažného prostredia.

Pre najbližšie obdobie úrad považuje ako prioritné sektory:

- e-Commerce,
- poľnohospodárstvo, potravinárstvo,

- informačné systémy, informačné technológie a
- sektory dotknuté reguláciou zo strany štátu (užitné spoločnosti, finančné a poisťovacie služby a pod.).

V uvedených sektoroch úrad otvoril alebo plánuje v roku 2017 otvoriť sektorové prešetrovania s cieľom dôkladného zmapovania dotknutých trhov, úrovne hospodárskej súťaže na nich, ako aj faktorov s potenciálom ovplyvňovať ich súčasný stav alebo ich budúci vývoj. V spolupráci aj s inštitúciami, s ktorými úrad uzatvoril dohody o spolupráci alebo s ktorými ich plánuje uzatvoriť, pripraví nielen aktuálny výstup, ale aj mechanizmus priebežného monitorovania ďalšieho vývoja na systéme definovaných indikátorov.

Z hľadiska praktík bude úrad naďalej klásť dôraz na kartelové dohody, bid rigging vo verejnom obstarávaní a neoznámené koncentrácie. V zmysle dohody s centrálnym koordinačným orgánom (ďalej len „CKO“) sa bude aktívne zapájať do koordinácie programovania, implementácie, monitorovania a hodnotenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) a v zmysle zahájeného projektu s čerpaním nenávratného finančného príspevku prostredníctvom zabezpečenia financovania miezd a odmien zamestnancov úradu pre oblasť odhaľovania dohôd obmedzujúcich súťaž vytvorí predpoklady pre navýšenie výkonných kapacít úradu v tejto oblasti. Pre rok 2017 úrad plánuje zásadné prepracovanie rizikových indikátorov v rámci Systému riadenia EŠIF a vytvorenie pružného modelu spolupráce s CKO s cieľom pravidelnej aktualizácie hodnotiacej výbavy do kontroly čerpania fondov tohto finančného mechanizmu zapojených subjektov.

V rámci prešetrovania a rozhodovacej činnosti pri odhaľovaní dohôd obmedzujúcich súťaž úrad rozpracuje svoj inštitút oznamovateľa, kedy fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže a ani zamestnancom podnikateľa už zúčastneného na programe zhovievavosti, má pri splnení zákonom stanovených podmienok nárok na odmenu za poskytnutie pre úrad podstatných informácií a dôkazov. Novozavedené pravidlá úrad bude nielen otvorene verejne komunikovať, ale aj cestou verejnej diskusie vytvorí priestor odbornej, ako aj laickej verejnosti na aktívnu spoluúčasť pri zavádzaní nových pravidiel v tejto oblasti.

Rozvoj legislatívno-právneho rámca ochrany hospodárskej súťaže má potenciál výrazne ovplyvniť pripravovaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady o posilnení právomocí orgánov na ochranu hospodárskej súťaže v členských štátoch na účely účinnejšieho presadzovania práva a zabezpečenia riadneho fungovania vnútorného trhu, kde úrad prebral aktívnu rolu pri formulovaní stanovísk za Slovenskú republiku k navrhovanému textu a pri ich komunikovaní na európskej úrovni.

Úrad intenzívne vníma špecifiká svojho postavenia, ako aj svojich procesov vo väzbe na aktuálne, ale aj navrhované novelizované znenie Zákona o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(zákon o e-Governmente), čo úrad preformuluje do pripomienok k dotknutým právnym predpisom, ale aj prebiehajúcim aktivitám pri elektronizácii výkonu verejnej moci.

V neposlednom rade, úrad, kreovaním interných medziodborových pracovných skupín, vytvoril predpoklady pre aktualizáciu vybraných "soft law" predpisov úradu, jeho usmernení a pokynov stanovujúcich podrobnosti výkonu jeho právomocí v príslušných oblastiach. Okrem pravidiel v oblasti stanovovania výšky pokút sa úrad bude sústrediť aj na otázky uplatňovania prešetrovacích nástrojov vyplývajúcich z ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

V oblasti zvyšovania povedomia o práve hospodárskej súťaže a súťažnej advokácie úrad v roku 2017 zintenzívni svoju komunikáciu najmä so združeniami a asociáciami podnikateľov na Slovensku s cieľom:

- zvýšiť povedomie predstaviteľov týchto záujmových združení a predstaviteľov ich členov prostredníctvom ich účasti na úradom organizovaných podujatiach (konferenciách, tréningoch, verejných diskusiách a pod.),
- iniciovať spoluprácu pri tvorbe a udržiavaní súťažného prostredia v jednotlivých sektoroch hospodárstva, a to hlavne formou aktívnej spolupráce pri legislatívnom procese v rámci medzirezortných pripomienkových konaní.

K rozvoju povedomia o pravidlách hospodárskej súťaže a jej prínosoch pre jej účastníkov budú naďalej prispievať aj analýzy úradu na vybrané témy, ktorými by úrad rád prispel k širšiemu zohľadňovaniu súťažného aspektu (napr. EKS, optimalizácia a regulácia v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a pod.). Úrad rovnako plánuje tvorbou dištančných online vzdelávacích nástrojov (kurzy, check listy, FAQ) prispieť k zvyšovaniu dostupnosti informácií o práve hospodárskej súťaže podnikateľom aj verejnosti.

Pri budovaní efektívneho systému odhaľovania a správneho trestania porušovania práva hospodárskej súťaže a hospodársku súťaž stimulujúceho podnikateľského prostredia bude naďalej **rozvíjať spoluprácu s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy**, najmä orgánmi dohľadu a regulátormi v jednotlivých odvetviach hospodárstva a to hlavne formou:

- posilňovania princípov zdravej hospodárskej súťaže zvýšenou aktivitou pri MPK,
- zavádzania kontrolných mechanizmov v rámci sektorov náchylných na uplatňovanie dohôd obmedzujúcich súťaž podnikateľmi prostredníctvom zintenzívnenej komunikácie s dotknutými rezortmi, najmä v prípade identifikácie systémových zlyhaní,
- aktívnou účasťou pri implementovaní liberalizačných pravidiel na historicky dlhodobo monopolizovaných a regulovaných trhoch a následným monitoringom rozvoja takto ovplyvnených oblastí hospodárstva a
- navrhovaním nápravných, ako aj preventívnych opatrení.

Cieľom úradu v aktuálne prebiehajúcom roku bude **zintenzívňovať spoluprácu so slovenskými univerzitami** nielen s právnym a ekonomickým zameraním, ale aj čoraz viac do pozornosti svetových súťažných autorít sa dostávajúcích technických odborov, najmä v oblasti informačných technológií a informačných systémov. Na základe memoránd o spolupráci v oblasti práva hospodárskej súťaže uzatvorených medzi úradom a Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave a Právnickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave sa na úrade uskutočňujú stáže študentov.

Úrad taktiež pokračuje v spolupráci s Ekonomickou univerzitou v Bratislave, ktorej zintenzívnenie sa očakáva v súvislosti s Dohodami o spolupráci s jej vybranými fakultami. Spolupráca sa bude realizovať v oblastiach:

- vedecko-výskumnej a poradenskej činnosti,
- spoločensky prospešných aktivít,
- vzdelávacieho procesu.

V rámci nosnej oblasti vzájomnej spolupráce, a to vo vedecko-výskumnej a poradenskej činnosti sa príslušné strany dohôd zamerajú na sektorové a trhové analýzy, ako aj dopadové a prípadové analýzy a štúdie.

S cieľom vypracovať pre činnosť úradu potrebné sektorové a trhové analýzy a štúdie bude spolupráca v rámci vedecko-výskumnej činnosti predstavovať spracovanie a vyhodnotenie verejne dostupných dát na základe vzájomne odsúhlasenej metodológie do vopred definovaných štruktúrovaných dokumentov a ich pravidelná aktualizácia a definovanie a mapovanie vzájomne konkurujúcich si produktov, substitútov a komplementárnych výrobkov a služieb.

Obsahom vzájomnej spolupráce s fakultami v rámci ex post evaluácie rozhodovacej činnosti úradu bude vypracovanie dopadových analýz a štúdií prostredníctvom spracovania a vyhodnotenia verejne dostupných dát a dát zozbieraných prostredníctvom cielených prieskumov a formulácia i overovanie hypotéz v oblasti dopadov na jednotlivé sektory/trhy a hospodársku súťaž na nich v dôsledku zmien napr. právnych predpisov, mikroekonomických a vybraných makroekonomických faktorov (napr. aj v oblasti štátnej pomoci).

V neposlednom rade bude predmetom spomínanej spolupráce aj spracovanie prípadových analýz a štúdií, najmä formou čiastkových preskúmaní, ako aj komplexného zabezpečenia ekonometrických analýz a data miningu ako súčasti prešetrovacích úkonov úradu.

❖ **OBLASŤ ŠTÁTNEJ POMOCI**

V rámci strednodobých zámerov si úrad v oblasti štátnej pomoci stanovil na rok 2017 niekoľko hlavných úloh.

Úrad má v pláne aj naďalej **zvyšovať povedomie o pravidlách štátnej pomoci na všetkých úrovniach štátnej správy**, s osobitným dôrazom na úroveň miestnej štátnej správy, mestá a obce, a to prostredníctvom:

- pravidelnej aktualizácie webového sídla www.statnapomoc.sk,
- pravidelnej aktualizácie siete kontaktných osôb a využívania tohto nástroja na zasielanie aktuálnych informácií z oblasti štátnej pomoci,
- vypracovania metodického usmernenia určeného pre mestá, obce a samosprávu,
- vypracovávaní rešerše z vybraných rozhodnutí Európskej komisie.

V rámci **zintenzívnenia spolupráce s existujúcimi poskytovateľmi pomoci** úrad plánuje:

- organizovať pracovné stretnutia s poskytovateľmi pomoci zamerané na konzultácie v oblasti štátnej pomoci, resp. na konkrétne problémy s aplikáciou pravidiel štátnej pomoci v praxi,
- organizovať školenia pre poskytovateľov štátnej pomoci a minimálnej pomoci,
- spolupracovať s Úradom vlády SR pri vzdelávaní administratívnych kapacít v oblasti štátnej pomoci,
- informovať poskytovateľov pomoci o výsledkoch monitorovania schém štátnej pomoci zo strany Európskej komisie.

V rámci vlastnej iniciatívy má úrad v pláne **zamerat' svoje aktivity na legislatívne/nelegislatívne akty, v rámci ktorých by mohla byť poskytovaná pomoc, prípadne na potenciálnych poskytovateľov pomoci**. Uvedené sa týka napr.:

- oblastí, na ktoré sa vzťahujú nové povinnosti podľa zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (napr. dodatky k zmluvám o verejnom záujme v cestnej osobnej doprave),
- činnosti miest, obcí a samosprávnych krajov, prostredníctvom ktorých môže byť poskytovaná štátna alebo minimálna pomoc (napr. nakladanie s majetkom z titulu hodného osobitného zreteľa).

Úrad plánuje **rozvíjať spoluprácu v oblasti štátnej pomoci s partnerskými inštitúciami v iných členských krajinách EÚ**. Vyvinie snahu o nadviazanie spolupráce s Úradom pre ochranu hospodárskej súťaže v Brne v oblasti štátnej pomoci.